Slovenská elektrizačná prenosová sústava a.s.
Mlynské nivy 59/A
824 84 Bratislava

Zdvojenie vedení V409 a V410 Voľa - V. Kapušany:

Vedenie 2 × 400 kV V410/441 v úseku Žbince - Veľké Kapušany

SPRÁVA O HODNOTENÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Vypracoval:
RNDr. Martin Mocik - PEDOHYG
Lúčna 519/1
059 35 Batizovce

august 2026

X. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Predmetom posudzovania je navrhovaná činnosť **„Vedenie 2×400 kV V410/441 v úseku Žbince – Veľké Kapušany"**, ktorej navrhovateľom je Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. Navrhovaná činnosť je súčasťou modernizácie prenosovej sústavy. Jej hlavným cieľom je zvýšenie prenosovej kapacity, spoľahlivosti a bezpečnosti prenosovej sústavy vrátane posilnenia cezhraničného prepojenia medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou.

Navrhovaná činnosť pozostáva z dvoch základných častí.

Úsek 1 predstavuje **výstavbu nového nadzemného vedenia 2×400 kV** V410/441 medzi elektrickou stanicou Veľké Kapušany a lokalitou Žbince **v dĺžke približne 23,1 km**. Výstavbou nového vedenia budú dotknuté katastrálne územia **obcí Krišovská Liesková, Čičarovce, Vojany, Ižkovce, Veľké Raškovce, Malé Raškovce, Zemplínske Kopčany, Slavkovce, Dúbravka, Hatalov a Žbince.** Nové vedenie bude vedené prevažne v koridoroch existujúcich elektrických vedení V041 a V071/072, ktoré budú v súvislosti s jeho výstavbou demontované. Len na krátkych úsekoch pri Elektrárni Vojany a pri Žbinciach bude potrebné vytvoriť nové prepojenia.

Úsek 2 predstavuje **demontáž** zostávajúcej časti **existujúceho vedenia 2×220 kV** V071/072 medzi Žbincami a elektrickou stanicou Voľa. Demontážou budú dotknuté katastrálne územia obcí **Žbince, Ložín, Laškovce, Trhovište, Moravany, Rakovec nad Ondavou, Lesné, Nacina Ves, Voľa a Pusté Čemerné.** V tomto úseku sa nové vedenie nebuduje. Demontážou dôjde k odstráneniu existujúcej technickej línie a k zániku jej ochranného pásma.

Charakter dotknutého územia

Dotknuté územie má prevažne **nížinný a poľnohospodársky charakter**. V úseku medzi Veľkými Kapušanmi a Žbincami vedie trasa najmä otvorenou, intenzívne poľnohospodársky využívanou krajinou Východoslovenskej nížiny, ktorú členia vodné toky, kanály, brehové porasty, lúky, mokrade a menšie plochy drevinovej vegetácie. Osobitný prírodný význam majú najmä územia v okolí Laborca, mokraď Pohola a slaniskové biotopy v okolí Kopčianskeho slaniska. Zastavaným územiam obcí sa nové vedenie prevažne vyhýba.

V úseku medzi Žbincami a Voľou sa charakter krajiny postupne mení a popri poľnohospodárskej krajine sa výraznejšie uplatňujú pahorkatinné a lesné úseky Pozdišovského chrbta. V celom dotknutom území sú už v súčasnosti výrazne zastúpené technické prvky, najmä existujúce nadzemné elektrické vedenia.

Z environmentálneho hľadiska je významné najmä to, že nové vedenie bude prevažne využívať **už existujúci energetický koridor**. Nevytvorí sa preto nový súvislý koridor elektrického vedenia v krajine. Súčasťou navrhovanej činnosti je zároveň odstránenie časti existujúcej prenosovej infraštruktúry.

Predpokladané vplyvy a opatrenia na ich zmiernenie

Väčšina nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti bude súvisieť s **obdobím výstavby a demontáže vedení**. Pôjde najmä o pohyb stavebných mechanizmov a dopravy, hluk a prašnosť, výkopové práce, dočasné zábery pozemkov a lokálne zásahy do vegetácie. Tieto vplyvy budú prevažne miestne a časovo obmedzené. Ich rozsah bude znižovaný vhodnou organizáciou stavebných prác, využívaním existujúcich prístupov a obmedzením pohybu mechanizmov a rozsahu pracovných plôch na nevyhnutnú mieru. Po ukončení prác budú dočasne dotknuté plochy upravené a podľa charakteru územia obnovené.

Obyvateľstvo a zdravie

Nové vedenie je vedené prevažne mimo zastavaných území obcí. Počas výstavby môže v okolí jednotlivých pracovísk a na prístupových komunikáciách dôjsť k dočasnému zvýšeniu

hluku, prašnosti a intenzity dopravy. Vzhľadom na postupný charakter výstavby a časovo obmedzené pôsobenie jednotlivých pracovísk sa významný nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo nepredpokladá. Prašnosť bude podľa potreby obmedzovaná najmä skrápaním a čistením znečistených komunikácií.

Počas prevádzky sa na základe vykonaného hodnotenia nepredpokladá prekračovanie prípustných hodnôt hluku v chránenom vonkajšom prostredí. Rovnako sa pri dodržaní príslušných hygienických limitov nepredpokladá významné pôsobenie elektrického a magnetického poľa na zdravie obyvateľstva. V ďalšej projektovej príprave bude spracovaná odborná štúdia elektrického a magnetického poľa, ktorá zohľadní aj súbežné elektrické vedenia.

Pozitívnym vplyvom bude odstránenie vedenia V071/072 zo zastavaného územia obce Lesné a zánik jeho ochranného pásma. Z dlhodobého hľadiska má navrhovaná činnosť zároveň pozitívny nadregionálny význam z hľadiska zvýšenia spoľahlivosti a prenosovej kapacity elektrizačnej sústavy.

Horninové prostredie, pôda a vody

Vplyvy na horninové prostredie a pôdu budú súvisieť najmä s výkopmi pre základy nových stožiarov, odstraňovaním základov demontovaných stožiarov, pohybom mechanizmov a dočasným využívaním pracovných plôch. Ide prevažne o lokálne zásahy sústredené na jednotlivé stožiarové miesta a prístupové trasy.

Vhodnosť základových pomerov jednotlivých nových stožiarových miest bude v ďalšej projektovej príprave overená podrobným inžinierskogeologickým, podľa potreby aj hydrogeologickým prieskumom. Osobitná pozornosť bude venovaná miestam s plytkou hladinou podzemnej vody a menej priaznivými základovými pomermi. Výsledky prieskumov sa zohľadnia pri návrhu spôsobu zakladania stožiarov a potrebných technických opatrení.

Trasa vedenia križuje viaceré vodné toky a kanály. Tie budú preklenuté vodičmi bez zásahu do ich korýt. Nové stožiarové miesta v blízkosti vodných tokov budú navrhované tak, aby neobmedzovali prístup správcu k vodným tokom a vodohospodárskym zariadeniam. Pri stavebných prácach budú dodržiavané požiadavky na ochranu povrchových a podzemných vôd.

V juhovýchodnej časti dotknutého územia zasahuje trasa aj do záplavového územia vodného toku Udoč. Táto skutočnosť bude zohľadnená pri návrhu konkrétnych stožiarových miest a spôsobu ich zakladania.

Pri dodržaní uvedených podmienok sa **významné nepriaznivé ovplyvnenie horninového prostredia, pôdy, povrchových ani podzemných vôd nepredpokladá**.

Ovzdušie a klimatické pomery

Vplyv na kvalitu ovzdušia bude prakticky obmedzený na obdobie výstavby. Zdrojom bude najmä prašnosť a prevádzka stavebných mechanizmov a nákladných vozidiel. Ide o krátkodobé a lokálne pôsobenie, ktoré bude obmedzované bežnými organizačnými opatreniami vrátane skrápania prašných plôch a čistenia komunikácií.

Samotná prevádzka elektrického vedenia nie je významným zdrojom znečisťovania ovzdušia a navrhovaná činnosť nebude mať významný vplyv na miestne ani regionálne klimatické pomery.

Pri technickom návrhu stavby je zároveň potrebné zohľadniť možné pôsobenie klimatických podmienok na samotné vedenie. Technické riešenie preto bude rešpektovať požiadavky na bezpečnú prevádzku pri extrémnom vetre, námraze, vysokých teplotách a ďalších nepriaznivých poveternostných javoch.

Rastlinstvo, živočíšstvo, biotopy a chránené územia

Z hľadiska prírodného prostredia sú najvýznamnejšie možné vplyvy spojené so zásahmi do vegetácie, pohybom mechanizmov, dočasným záberom biotopov a rušením živočíchov počas

stavebných prác. Osobitná pozornosť bola preto venovaná mokraďovým a podmáčaným lokalitám, lúčnym a slaniskovým biotopom, lesným porastom, chráneným územiam a lokalitám významným pre vtáctvo.

V citlivých lokalitách bude rozsah stavebných zásahov obmedzený na nevyhnutnú mieru. V mokraďovej lokalite **Pohola** sa navrhuje minimalizovať pohyb techniky a veľkosť pracovných plôch a zvoliť spôsob realizácie, ktorý nebude meniť jej vodný režim. Po ukončení prác budú dočasne dotknuté plochy obnovené.

Osobitne bol posúdený vzťah vedenia k **SKUEV0004/NPR Kopčianske slanisko**. Nový stožiar nebude umiestnený vo vlastnom chránenom území a jeho poloha bude navrhnutá tak, aby sa oproti súčasnému stavu nepriblížila k chránenému územiu. Na základe hydrogeologických pomerov a navrhnutého spôsobu realizácie sa významné ovplyvnenie vodného režimu a predmetov ochrany nepredpokladá.

Pre vtáctvo predstavujú nadzemné elektrické vedenia najmä riziko kolízií s vodičmi a zemniacimi lanami. Na rizikových úsekoch nového vedenia sa preto navrhuje osadenie **zviditeľňovačov**, ktoré zvýšia viditeľnosť vedenia pre letiace vtáky. Na vybraných stožiaroch budú zároveň osadené **hniezdne podložky**. Konkrétne úseky a lokality boli predbežne určené v spolupráci s príslušnými pracoviskami ŠOP SR a definitívny rozsah, umiestnenie a technické riešenie budú spresnené v ďalšej projektovej príprave.

Stavebné práce v citlivých lokalitách budú časovo a organizačne prispôsobené požiadavkám ochrany živočíchov. Pri dodržaní navrhnutých opatrení sa **významné nepriaznivé ovplyvnenie chránených území, chránených druhov ani významných biotopov nepredpokladá**.

V **úseku 2** bude mať demontáž vedenia V071/072 na prírodné prostredie aj pozitívny vplyv. Odstránením existujúceho vedenia zanikne jedna z existujúcich kolíznych bariér pre vtáctvo. V lesných úsekoch zároveň zanikne ochranné pásmo vedenia a vzniknú podmienky na postupnú obnovu lesných porastov.

Krajina a využívanie územia

V **úseku 1** bude nové vedenie predstavovať technický prvok obdobného charakteru, aký sa v území nachádza už v súčasnosti. Keďže sa prevažne využíva existujúci energetický koridor, neočakáva sa vytvorenie novej výraznej línie ani zásadná zmena charakteru krajiny.

Lokálne sa môže vizuálne pôsobenie vedenia zmeniť v dôsledku väčších rozmerov nových 400 kV stožiarov. Tento vplyv nie je možné úplne odstrániť, je však zmiernený využitím existujúceho koridoru a prítomnosťou ďalších elektrických vedení v dotknutom území.

V **úseku 2** bude dlhodobý vplyv prevažne pozitívny. Odstránením vedenia V071/072 zanikne existujúca technická línia a jej ochranné pásmo. V lesných úsekoch Pozdišovského chrbta sa po ukončení pravidelných výrubov v ochrannom pásme vytvoria podmienky na postupnú obnovu lesných porastov a ekologických funkcií územia.

Doprava, technická infraštruktúra a ďalšie využívanie územia

Počas výstavby dôjde k dočasnému zvýšeniu stavebnej dopravy. V maximálnej možnej miere budú využívané existujúce komunikácie a prístupové trasy. Po ukončení stavebných prác významný vplyv na dopravu nevznikne.

Pri návrhu a realizácii vedenia budú rešpektované existujúce cesty, železničné trate, elektrické vedenia, vodohospodárske zariadenia a ostatná technická infraštruktúra vrátane ich ochranných pásiem. Podrobné technické riešenie križovaní a súbehov bude spresnené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Osobitne bolo posúdené **Osobitné letisko Hatalov**. V dotknutom úseku musí technické riešenie vedenia rešpektovať výškové obmedzenie vodorovnej prekážkovej roviny letiska na úrovni **148,00 m n. m. Bpv**. Výšky konkrétnych stožiarov budú preto overené a prispôsobené tejto požiadavke v ďalšej projektovej príprave.

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore so záväznými časťami platnej územnoplánovacej dokumentácie.

Odpady, environmentálne záťaže a ostatné riziká

Najväčšie množstvo odpadov vznikne pri demontáži existujúcich vedení. Kovové časti vedení budú v maximálnej možnej miere materiálovo zhodnotené a s ostatnými odpadmi sa bude nakladať v súlade s požiadavkami odpadového hospodárstva.

V k. ú. Zemplínske Kopčany sa v trase nachádza **bývalá neriadená skládka odpadov (reg. č. 434)**. V ďalšej projektovej príprave bude jej poloha a rozsah podrobne overený a nové stožiarové miesto bude navrhnuté mimo telesa skládky. Tým sa predíde riziku zásahu do skládky a problémom pri zakladaní stožiara.

Riziko havarijného znečistenia počas výstavby bude obmedzené dodržiavaním požiadaviek na technický stav mechanizmov, manipuláciu s látkami a ochranu pôdy, povrchových a podzemných vôd.

Kontrola účinnosti opatrení

Dodržiavanie osobitných environmentálnych podmienok bude počas výstavby kontrolované **environmentálnym dozorom**.

Súčasťou navrhovanej činnosti je aj monitoring vybraných zložiek životného prostredia. Sledovaný bude najmä stav citlivých biotopov a mokraďových lokalít, prípadný výskyt inváznych nepôvodných druhov rastlín a účinnosť opatrení na ochranu vtáctva. Výsledky monitoringu umožnia overiť predpoklady hodnotenia a v prípade potreby prijať ďalšie opatrenia.

CELKOVÉ ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE

Pri hodnotení boli porovnané dva varianty – **variant 0**, teda stav bez realizácie navrhovanej činnosti, a **variant 1**, ktorý predstavuje výstavbu nového vedenia V410/441 spolu so súvisiacimi demontážami existujúcich vedení.

Variant 0 by nevytvoril krátkodobé nepriaznivé vplyvy spojené s výstavbou. Zároveň by však zostali zachované existujúce vedenia, ich ochranné pásma a ich dlhodobé pôsobenie v území a nebol by dosiahnutý účel modernizácie prenosovej sústavy.

Pri variante 1 bude väčšina nepriaznivých vplyvov **lokálna, časovo obmedzená a spojená najmä s obdobím výstavby**. Ich rozsah bude možné významne obmedziť navrhnutými technickými, organizačnými a environmentálnymi opatreniami. Počas prevádzky sa vo väčšine hodnotených zložiek nepredpokladá významná zmena oproti súčasnému stavu, keďže nové vedenie bude prevažne využívať existujúci energetický koridor.

Súčasne vzniknú dlhodobé pozitívne vplyvy spojené najmä s odstránením zostávajúcej časti vedenia V071/072 medzi Žbincami a Voľou. Dôjde k odstráneniu existujúcej technickej línie a jednej kolíznej bariéry pre vtáctvo, k zániku jej ochranného pásma a v niektorých územiach k vytvoreniu podmienok na obnovu pôvodného využitia pozemkov a vegetácie.

Variant 1 zároveň zabezpečuje modernizáciu nadradenej prenosovej sústavy a zvýšenie jej prenosovej kapacity, spoľahlivosti a bezpečnosti.

Na základe výsledkov hodnotenia sa variant 1 – realizácia činnosti, považuje za environmentálne prijateľný a v porovnaní s variantom 0 za priaznivejší. Pri dodržaní navrhnutých opatrení neboli identifikované také významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie alebo zdravie obyvateľstva, ktoré by predstavovali prekážku realizácie navrhovanej činnosti.